

lenne az embernek, akkor sokra megy a 6 frt 50 kr, 36 kr. helyett, de szerencse, hogy kevés van, mert így még csak el lehet birni.

Emlékszem egy pénzügyminiszterre, nagy férfiú vala, ki mellét verte, hogy ő minden pénzügyi közeget ránczba szed és így és úgy megtanítja, hogy a közönséggel törvényesen járjanak el. Az a nagy férfiú rég megbukott, de azért hallott e valaki arról, hogy az alaptalan megbírságolás esetében a megsértett fél elégtételben részesült volna? Hallott-e valaki olyat, hogy a fellebbezés költségeiben az illető pénzügyi tisztviselő elmarasztaltatott volna? Már pedig ez a legkevesebb, a mit az állam tehet és kell, hogy tegyen az adózó polgárokkal szemben. Ha megbünteti súlyos bírsággal azt a felet, a ki nem teszen bélyeget, legalább is méltányos, hogy ne okozzon oknélküli bajt és költséget annak, a ki bélyegkötelezettségét leróta. Azaz térítse meg minden egyes esetben a hibás közeggel a megállapított költségeket, vonja azt le az illető tisztviselőtől annak a kezén levő fizetéséből és megvagyok győződve, hogy az a pénzügyminiszter, a ki ezt keresztül viszi, nagyobb érdemet szerez és több hálát fog kapni, mint a mennyi becsmérést kaptak összes elődei. Annyira undorító a mostani állapot.

Azt mondhatná az illető pénzügyi közeg, hogy a leletező a hibás, hogy neki, ha magát a leletezett iratot nem látja, nincs módja helyes ítéletet alkotni a tényállás felől és hogy csak a lelet iv adatai lehetnek reá nézve irányadó. Hát ebben az ellenvetésben sok igaz lehet, ha nem is minden. De hát ezen is lehet segíteni. Én ugyan is úgy segítek ezen a dolgon, hogy minden lelet felvétele alkalmával a lelet ivhez csatolom a megletezett irat hiteles másolatát. Ezt kellene minden leletező kötelességévé tenni.

S. R.

Hirdetés.

A német és szláv nyelvekben jártas

közjegyzői helyettes,

valamint egy több évi gyakorlattal bíró, főkép a hagyatéki ügyekben is gyakorlati képességgel rendelkező

közjegyzői segédet

keresek, a kiket azonnal alkalmazni óhajtok.

Magyar Gyula

munkácsi kir. közjegyző.

EUROPA, Budapest.

KÖZJEGYZŐK LAPJA

Szerkeszti SCHILLING RUDOLF, budapesti kir. közjegyző.

KIADJA A MAGYARORSZÁGI KIRÁLYI KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, fél évre 3 frt.	Megjelenik havonként 2-szer	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Váci-körút 19.

TARTALOM: A közjegyző a német birodalmi polgári törvénykönyvben. — Egy érdekes cikk. — A kir. közjegyzők és az okiratok fordítása. — Hézag a végrendekezési törvényben. — Az ausztriai közjegyző egyesület. — Kinevezések. — Szerkesztői üzenet.

A közjegyző a német birodalmi polgári törvénykönyvben.

Most, mikor ugylátszik, hogy nálunk is komolyan foglalkoznak a polgári magánjogi codex szerkesztésével, minthogy lehetetlennek tartom, hogy az 1900 január 1-én életbelépő német birodalmi polgári törvénykönyvnek domináló befolyása ne legyen a nálunk ezután megalkotandó magánjogi codexre, nem gondoltam haszontalan munkát végezni akkor, a mikor a német codexből kikerestem azokat a §§-kat, a melyekben a törvény a közjegyző közbejöttét kívánja vagy engedi meg.

A német törvény nem tagadja meg a bíróságok közreműködését a nem peres eljárásnál, de sőt majd mindenütt, a hol közjegyzői közbejövételt rendel, megengedi azt, hogy ugyanazon teendőköt a bíróság is teljesítse.*) És ennyiben a reform nem jelent előhaladást közjegyzői szempontból. De egyéb tekintetben nagy reform az a törvénykezés és a közjegyzők szempontjából, mert az okmányok nagy számánál a hitelesítési kényszert rendeli el.

Ugylátszik, hogy a nagy Németországban meggyőződtek már úgy a jogászok, mint a nagy közönség arról, hogy a jogbizton-

*) Ezt az intézkedést némileg enyhíti az életbeléptető törvény 141. szakasza, a mely fenntartja az egyes országok törvényhozásának azt a jogot, hogy elhatározassák, miszerint akár csak bíróságok, akár csak közjegyzők legyenek illetékesek.

ságnak alapfeltétele az, hogy a jogokat szerző, biztosító, szabályozó stb. szerződések kifogástalanok legyenek. Azaz, hogy oly okiratok legyenek kiállítva, a melyekről legalább az a körülmény ne legyen kétségbe vonható, hogy a szerződésben foglalt akaratnyilvánítás csakugyan az aláíróktól származik.

Igaz, hogy a névalírássok hitelesítése magában véve még nem teszi azt, hogy az okmányok tartalma is kifogástalan fog lenni, és hogy a hitelesített irat tartalmára nézve is nagyobb támassza lesz a jogbiztonságnak, mint az eddigi hitelesítetlen irat. De erre nézve meg kell gondolni, hogy minden helyes és gyakorlati reform csak fokozatosan valósítható meg. És nem lehet állítani, hogy azon eszményi kívánalom, hogy a törvénykezés terén az agendák teljesen elválasztassanak egymástól, azaz, hogy a bíró ítéljen, az ügyvéd pereljen és közjegyző pedig intézze a nem peres eljárás teendőit, mereven, a közönség hátránya nélkül, azonnal és egyszerre keresztül vihető lenne.

Mindaddig, míg a szabadság helytelenül értelmezett fogalma azt teszi, hogy mindenkinek minden szabad legyen, a míg a törvénykezés terén az ügyvédkérdés a gyakorlatnak megfelelőleg nem oldatik meg, addig sem az ügyvéd, sem a közjegyző, sem a bíróság teendői határozott átléphetlen határral elkülönítve nem lesznek és folytatódni fog a mai zavaros állapot. A bíró ellensége a közjegyzői ek, tudja Isten mi okból, az ügyvéd pedig természetes ellensége, mert privilegisált pályatársának tekinti a közjegyzőt és ellenszenve megmagyarázható.

Pedig hát ha a közönség és az illetékes faktorok minden mellék tekintet nélkül néznék a kérdést, ez is, mint sok más, minden érdekelt és a közönség érdekének megfelelőleg lenne megoldható.

Itt is, mint minden forgalom tárgyát képező vagyonértéket képviselő munkánál a kereset és kínálat törvénye az irányadó és nem irányadó, mert ez a törvény is, mint annyi sok más, nemzetgazdaságtani teoriában lehet teljesen ép és egészséges, de a gyakorlati életben, mint minden teoria, azonnal sántikálni kezd.

Mert a mint nem áll meg a nemzetek gazdasági életében az a hypothezis, hogy ez a törvény a tultermelésnek egyetlen és helyes korrektívuma, éppen úgy kineveti a gyakorlati élet azt a felállított elvet, hogy senki pályája megválasztásában nem gátolható, és így senki sem akadályozható abban, hogy ha akar, ügy-

véd ne legyen, mert éppen a kereset és kínálat törvényénél fogva csak annyi ügyvéd lehet, a mennyire szükség van.

És elfelejtik az ezen állítás hirdetői, hogy maga a kereset és kínálat törvénye szerint is a kiegyenlítés akkép eszközöltetik, hogy mihelyt nagyobb az egyik mint a másik, az egyik azonnal emelkedni fog, csak azért, hogy a másikkal egyenlő helyet foglaljon el, és hogy mindjárt azután ismét alá essék. De folytonos egyensúlyban soha sincsenek és az egész mozgás nem egészséges élet, hanem egészségtelen harcz. Azaz a két faktor alkotó elemeinek folytonosan egymást rongáló működése.

Ha sok az áru, a termelők bukása következik, ha kevés, a fogyasztók vagyona támadtatik meg, mindkét részen folytonos bukások, katasztrófák jelzik az életet, illetőleg a pusztító harczot.

Az élet mindenféle módokat keres arra, hogy a tökéletlen korrektívum hiányai pótoltsanak, és mindedig nem talált egyebet, mint a közönség terhére feltalált védvámokat. Az a kereset és kínálat korlátlan uralmát megrendszabályozta.

No hát a törvényhozás munkásainak vásárjában sincs más mód a megzavart egyensúly helyreállítása végett, mint a megrendszabályozás, azaz ismert névvel a numerus clausulus behozatala. Erről azonban esetleg más alkalommal, most csak még ezt az egy megjegyzést:

Ha a közönség törvénykezési szükségletére csakugyan annyira bíró, ügyvéd és közjegyző kell, mint a mennyi ma van, hát akkor kétségtelen, hogy megis férhetnek egymás mellett, csak a munkát kell helyesen közöttük felosztani, ma a bíró végzi a bírói, a közjegyző a közjegyzői teendőket, az ügyvéd pedig mind az ügyvédi, mind részben a közjegyzői teendőket. Tehát nem lehetne-e úgy intézkedni, hogy mindenik munkás saját kataszkörében találjon munkát és megélhetést? Ha annyi a közjegyzői teendő, hogy az ügyvédeknek is ad dolgot, ki kell nevezni az ügyvédek egy részét is közjegyzővé, de aztán behozni a megmaradó ügyvédek részére a numerus clausulust.

Az ügy csak nyerni fog és sem a közönség, sem a megmaradó ügyvédek veszteni nem fognak semmit.

És most térjünk át a német Codexre:

A 126. §. szerint, ha a törvény írásbeli alakot rendel, akkor az okirat vagy saját kezűleg kell, hogy aláírva legyen, vagy pedig bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesített kézjeggyel.

A 311. §. szerint, szerződés, mely mellett valaki jelen vagyónát, vagy annak egy részét átruházza, vagy haszonélvezettel megterheli, bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítendő.

313. §. szerint, szerződés, melylyel egyik fél ingatlan iránti tulajdonjogot átruház, bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítendő.

A 409. §. Engedményező köteles az engedményes kívánságára közhitelű okmányt szolgáltatni ki.

A 411. §. szerint: Katona, tisztviselő, lelkész, tanító, közpénztártól élvezett illetményeiknek átruházható részét csak hitelesített okirattal ruházhatják át másra.

Az 518. §. szerint: szerződés, melyben valamely szolgáltatás ajándékképpen ígértetik, csak akkor érvényes, ha az bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítve van.

A 873. §. A nyilvánkönyvi bekebelezés előtt az érdekeltek a megegyezéshez csak akkor vannak kötve, ha a nyilatkozatok bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítve vannak.

A 880. §. szerint: A telekkönyvi rangsor változásnál a 873. §. irányadó.

Az 1035. §. szerint: Halmaztárgyak haszonvételénél, a haszonélvező és tulajdonos kötelesek a tárgyakról leltárt készíteni. Mindenik fél követelheti, hogy a leltár aláírása hitelesítették, vagy követelheti, hogy az illetékes hatóság, tisztviselő, vagy közjegyző által vétessék fel.

Az 1116. §. szerint a jelzálog-ekötésnél a 873. §. szabályai irányadók.

Az 1145. §. szerint: Hogyha a tulajdonos a hitelőzójét csak részben elégíti ki, akkor az a jelzáloglevél kiadását nem követelheti. A hitelező köteles a részbeni kielégítést a levélre reávezetni és a levelet a telekkönyvi törlés vagy kiigazítás céljából a telekkönyvi hivatalnak, vagy pedig egy rész-jelzáloglevél kiállításának céljából a tulajdonos illetékes hatóságához vagy az illetékes közjegyzőhöz kiszolgáltatni.

Az 1154. §. szerint: A jelzálogos követelés engedményezésekor, az engedményes követelheti az engedményező aláírásának hitelesítését.

Az 1155. §. szerint: A közhitelességű engedményi nyilatkozat egyenlő erejű a bírói átutalványozó határozattal és a közhitelű elismervény egyenlő a törvény erejénél fogva létrejött átruházással.

Az 1180. §. szerint: A jelzáloggal biztosított követelés helyére egy más követelés helyezhető a 873. §. foglaltak megtartása mellett.

Az 1219. §. szerint a kézi zálog nyilvánosan elárverezendő.

Az 12121 és 1240. §§. szerint a kézi zálogul szolgáló érték-papírok és arany-ezüst neműek eladhatók a nyilvános árverezés megtartására jogositott személy által.

Az 1434. §. szerint házassági egyezmény mindkét fél személyes jelenlétében törvényszék vagy közjegyző előtt kell hogy kötéssék.

Az 1491. §. szerint: ha a közös vagyonban (házastársaknál) részes leszármazó (elhalt házastárs után) lemond a részesedéséről, a lemondó nyilatkozat hitelesítendő.

Az 1492. §. Hátramaradt házastárs a vagyonközösséget megszüntetheti, nyilatkozatának hitelesítve kell lenni.

Az 1501. §. szerint: A hátramaradt házastárs a leszármazókkal a közösség megszüntetésére vonatkozólag eltérően is egyezkedhetik, a szerződésnek hitelesítve kell hogy legyen.

Az 1516. §. szerint: Ha a házastárs az 1511—1515. §§-ban foglalt intézkedéseket teszi, ezek érvényességéhez szükséges a másik házastárs hitelesített beleegyező nyilatkozata.

Az 1517. §. szerint: A házastársak közös leszármazója részéről a vagyonközösség folytatásáról adott lemondáshoz a másik házastárs hozzájáruló hitelesített nyilatkozata szükséges.

Az 1560. §. szerint: A vagyoni lajstromba — (a törvény szerint, a házastársak egymással szemben vagyoni viszonyaikról vagyoni lajstrom (Güterrechtsregister) név alatt minden bíróságnál nyilvánkönyv fog vezetett) — bevezetendő ajánlatnak hitelesítve kell lennie.

Az 1597. §. A gyermek halála után annak törvényes voltát kétségbe vonó nyilatkozat hitelesítendő.

Az 1705. §. szerint: Ha a törvénytelen gyermeknek az anya férje, saját nevét akarja adni, az erről szóló okiratnak hitelesítve kell lenni.

Az 1718., 1720. §§. szerint: A nyilvános okiratban elősmerte az atyaságot, nem állíthatja, hogy a nőnek mással is volt viszonya.

Az 1730. §. szerint: A házasságon kívüli gyermek elismeréséhez bírói vagy közjegyzői hitelesítés szükséges.

Az 1733. §. Az atya halála után a törvényes születési nyilatkozat csak úgy érvényes, ha az bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítve van.

Az 1748. §. A házastárs részéről a másik házastárs által teendő örökbefogadáshoz, és az örökbefogadandó gyermek szülei részéről a beleegyező nyilatkozatoknak bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítve kell lenni.

Az 1750 §. szerint: Az örökbefogadási szerződés csak bíró vagy közjegyző előtt köthető.

Az 1753. §. szerint az örökbefogadási szerződés az örökbefogadó halála után csak az esetben hagyható jóvá, ha az vagy már benyújtva lett, vagy hitelesítve lévén, annak benyújtásával a közjegyző meg volt bizva.

Az 1770. §. szerint az örökbefogadási szerződés felbontására éppen azok a formások vannak előírva, mint a megkötésére.

Az 1802. §. szerint a gyám és gyámtárs a leltár készítéséhez közjegyzőt alkalmazhat.

Az 1945. §. szerint az örökség el nem fogadása iránti nyilatkozatnak hitelesítve kell lenni.

A 2003. §. szerint örökség leltározhatatik maga a hagyatéki bíróság által, vagy annak megbízásából közigazgatási hivatal vagy hivatalnok, vagy közjegyző által.

A 2033. §. szerint az örökösstárs által örökrésze felett kiállított szerződés hitelesítendő.

A 2120. §. szerint az utóörökös nyilatkozatának hitelesítve kell lenni.

A 2121. §. szerint az előörökös a hagyatékról leltárt köteles adni az utóörökösnek, aláírása hitelesítendő. Jogositva van az utóörökös a leltárt illetékes hivatal, tisztviselő vagy közjegyző által felvételni.

A 2198. §. szerint egy harmadik személy által kijelölendő végrendeleti végrehajtó kinevezése iránti nyilatkozatnak hitelesítve kell lenni.

Az 2199. §. szerint a végrendeleti végrehajtó által annak kijelölendő utódát megnevező nyilatkozatnak hitelesítve kell lenni.

A 2215. §. szerint a végrendeleti végrehajtó által kiállított leltáron az aláírásnak hitelesítve kell lenni. A leltárt hatóság, tisztviselő vagy közjegyző által is kiállíthatja.

A 2231. §. szerint végrendelet rendes alakban kiállítható:

1. Bíró vagy közjegyző előtt.
2. Maga a fél által, ha azt a hely és nap kitüntetése mellett sajátkezűleg írta és aláírta.

A 2276. §. szerint örökszerződés csak bíró vagy közjegyző előtt köthető.

A 2296. §. Örökszerződéstől visszalépni, a mennyiben a visszalépés jogosult, csak hitelesített nyilatkozattal lehet.

A 2314. §. szerint a köteles részre jogosított követelheti, hogy a leltár hatóság, tisztviselő vagy közjegyző által vétesék fel.

A 2348., 2352. §§. szerint örökjogról lemondás bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítendő.

A 2356. §. szerint az örökös bizonyítványért folyamodó bíróság vagy közjegyző előtt kiállított hit alatti nyilatkozattal kell, hogy kijelentse, hogy a 2354. és 2355. §§-ban bejelenteni rendelt adatokat helyesen mondta be.

A 2371. §. szerint örökség eladása iránti szerződés bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítendő.

Az életbeléptető törvény 141. szakasza szerint az országos törvények elhatározhatják, hogy jogügyletek tanusítására (Beurkundung), a hol a polgári törvénykönyv bírói vagy közjegyzői tanusítást (Beurkundung) követel, vagy csak bíróságok vagy csak közjegyzők legyenek illetékesek. S. R.

Egy érdekes cikk.

A „Zeitschrift für Notariat und Freiwillige Gerichtsbarkeit“ idei 8-ik számában a következő cikk jelent meg:

Kézjegy (kereszt) a jogokiratokon.

A múlt év kezdetéig a magánokiratok, melyeket oly személyek állítottak ki, a kik írni nem tudtak, érvényességéhez az a. t. sz. 116. §. és az a. p. t. k. 886. §. értelmében két tanu aláírása volt szükséges, a kik közül az egyik a kézjegyhez (kereszt) a kiállító nevét írta.

Ez a rendszabály 1898. január elsejével a p. t. r. t. 294. §. és életbeléptetési törvény I. fejezete szerint hatályát veszítette.

Most a p. t. r. t. 294. §. szerint magánokiratok, ha azokat

a kiállító aláírta, vagy ha az ő kézjegyét a bíróság vagy közjegyző hitelesítette, teljesen igazolják, hogy az okiratban foglalt nyilatkozatok a kiállítótól származnak.*)

Ezzel a törvényes intézkedéssel a „kézjegyes“ okiratok és aláírások formája egészen megváltozott. Jóllehet az idén még nem igen volt alkalmuk a bíróságoknak arra, hogy kézjegyes (kereszt) okiratok alapján ítéljenek és még nem ismerünk esetet, hogy valamely bíróság 1898-ik évben kiállított kézjeggyel ellátott magánokiratot érvénytelennek mondtak volna ki. Mindazonáltal az új törvény a kézjeggyel aláírt okiratokra vonatkozólag nagyon fontos. És ezért szükséges, hogy annak általános hatályosságára és az abból eredő szükségességre tekintettel a közönség figyelemztessék arra, hogy magánokiratokon a „kereszteket“ kivétel nélkül szükséges, hogy vagy bíróság vagy közjegyző hitelesítse.

1898. január 1. napjától kezdve azok az okiratok, melyek nem hitelesített kézjeggyel vannak alájegyezve, többé nem bizonyítanak a mellett, hogy az okirat az alájegyző akaratának megfelel.

Az ily okiratok még tkvi előjegyzésre sem alkalmasok már.

Írástudatlan személynek írásbeli végrendeletének többé nem tekinthető egy olyan irat, melyet egy ily végrendeletkezőnek az a. p. t. k. 580. §. határozománya szerint három tanu jelenlétében kézjeggyel alájegyezni kellett. Ez az alak többé nem tanusítja, hogy a kézjegyzett tartalom az alájegyző tényleges végintézkedése. Tehát kézjeggyel alájegyzendő végrendeletek kivétel nélkül bíró vagy közjegyző által hitelesítendőek.

A p. t. r. 294. §. oly személyek tekintetében, kik nem írhatnak, valamint az országos törvények, melyek a B. T. L. 1890. január 5-én 109. számában közzétett birodalmi törvény alapján az iránt hozattak, hogy 100 frt értéken alóli bekeblezés iránti okiratok aláírásai tanuk által hitelesíthetőek legyenek — hatályon kívül vannak helyezve, mert egy ily hitelesített okirat semmi bizonyítékot nem szolgáltat az iránt, hogy az okiratban foglalt nyilatkozat a kézjeggyel aláírt személytől származik.

Ezekben felhoztuk a fontosabb eseteket, a melyekben a múlt év elejétől kezdve a magánokiratok hitelesítendőek, a mi eddig nem volt szükséges.

*) A német birodalmi polgári törvény, mely 1900. január 1-én lép életbe, 126. §-a szerint a kézjegy szintén hitelesítendő. Szerk.

A p. t. r. 296. és 272. §§. feljogosítják ugyan a bírót a felsorolt és más esetekben is arra, hogy a kézjeggyel alájegyzett, de bíróilag vagy közjegyzőileg nem hitelesített okiratoknak bizonyító erőt ismerjenek el.

Azonban veszélyes lenne arra alapítani, hogy az ily szabad mérlegelés a kézjeggyel alájegyzett okiratokra nézve kedvező foglenni.

Például velem megtörtént, hogy egy tkvi beadványom elutasított, mert az okiraton a vásárló sajátkezű aláírása mellett az a. p. t. 434. §. szerint követelt két tanu aláírása hiányzott, holott az eladó aláírása hitelesítve volt.

Az illető bíró, a kivel a dolgot szóval megbeszéltem, ugy nyilatkozott, hogy neki gyönyörűség, mikor valakit elutasíthat. Őrizkedjünk tehát az ily bírák „szabad belátásától.“

Egy más esetben elutasított egy tkvi beadvány, mert a folyamodó által kézjeggyel jegyeztetett alá és egy személy, mint néviró írta alá. A gráci országos törvényszék visszautasította az elutasító végzés ellen beadott felfolyamodást azzal az indokkal, hogy a beadvány is okirat.

Ily esetek elővigyázatra intenek, és 1898. évtől fogva a a bírósághoz benyújtandó beadványok és ajánlatok is hitelesítendőek, ha a folyamodó nem tud aláírni.

*

Eddig tart a cikk és nekünk számolni kell arról, hogy miért neveztük el azt „érdekes cikk“-nek. Azért tettük, mert egy jelentéget láttunk ebben is arra, hogy miként küzd diadalmasan az élet a közjegyzői kényszer ellenzőinek hatalmas tábora ellen és miként kényszeríti lépten-nyomon a meghátrálásra. A bámulatos csak az, hogy a szükség, a kényszerűség és czélszerűséggel szemben és azok ellenére csak az egyesek és nagyon kevesek önérdeke mily hatalmas tábor tud folytonosan hadban tartani az igazság elleni küzdelemben.

Mert hát ebben a hitelesítési kényszer-kérdésben mi az igazság?

Az, hogy az állam biztosítani kívánja ugy az egyest, mint hitellekkönyvei útján a közönséget aziránt, hogy a felek által aláírt okiratok valósággal azok által vannak aláírva, a kiknek nevében azok az okiratok ki vannak állítva, vagyis hogy az okiratok tartalma valósággal a kiállítók, illetőleg az aláírók okirataiknak teljesen megfelel.

Tehet-e ennél kevesebbet az állam, ha magát jogállamnak nevezteti és ezt a legkevesebbet lehet-e más módon biztosítani, mint a hitelesítési kényszer útján?

A hitelesítési kényszer ellenzői álljanak elő tervezetükkel és adjanak jobb tanácsot ennél, de ne maradjanak meg pusztán a negáció terén, mert a puszta tagadás soha sem épít, soha sem alkot, már pedig az életnek követelményei vannak, annak az építés, az alkotás elengedhetlen életfeltétele.

A hitelesítési kényszer ellenzői nem tudnak egyebet az ellen felhozni, minthogy az a felek megterhelésével jár. No hát én nem hiszem, hogy ez igaz lenne. Nem hiszem, hogy annak a körjegyzőnek, vagy zugirásznak, a ki a felek szerződéseit kiállítja, kevesebbet kelljen fizetnie, mint a mennyit a királyi körjegyző venni jogositva van. Azt is ellenvetik, hogy a körjegyző távol van, a körjegyző pedig helyben. Igen, de ez nem változtat a dolgon, mert ha a körjegyző előtt kellene megjelenni, akkor igaz, hogy a félnek kell a körjegyző székhelyére utazni, de ha a körjegyző vagy zugirás állítja ki az okiratot, akkor nem a félnek, de magának az okirat készítőjének kell a tkvi hatóság székhelyére utazni, mert különben, ha meg nem nézi a telekkönyvet, helyes adatokkal nem fog birni és munkája hibás lesz. Ezt az utazást tehát megtakarítani egyik esetben sem lehet.

Ha tehát a hitelesítési kényszer ellenzőinek ez a legerősebb argumentuma ilyen alaptalan, mi marad még egyéb védelmekre!?

Azonban sokkal fontosabb ez a kérdés, mintsem ezt egy ilyen cikk keretében kimerítően tárgyalni lehetne, azért ezuttal nem terjeszkedünk ki tovább, csak hivatkozni akartunk arra, hogy Ausztriában nagyot haladt ezzel a lépéssel ismét az ügy.

Mert ha a kézjeggyel aláírt okiratok csak hitelesítve bizonyítékok, akkor mind a felek, mind a bíróságok számtalan alaptalan vagy rosszul támogatott perektől lesznek megkímélve.

Találtunk azonban a cikkben más érdekest is. Tudniillik az világot vet a körjegyzők és bíróságok közti viszonyra, és mi, megvalljuk, hogy az mélyen elszomorító. Mert csak a bíróságokkal szemben fennálló elkeseredés mondathat oly igazságtalanságokat a körjegyzővel, mint a melyek a cikkben foglalják. Hogy tudni illik „veszélyes a bíróság szabad mérlegelésére alapítani“, valamint

hogy hibáztatja a bíróságokat azért, mert elutasítottak oly kéréseket, a melyek közül az egyiknek alapja oly szerződés volt, a melyiken az egyik fél aláírásának hitelesítésénél egy tanu aláírása hiányzott és a másik pedig csak egy tanu által volt aláírva, holott az alájegyző irástudatlan volt.

A kir. körjegyzők és az okiratok fordítása.

Irta: Dr. GIDÓFALVI ISTVÁN kolozsvári kir. körjegyző.

Azt hiszem, hogy a magyarországi királyi körjegyzők mind-egyikével megtörtént már nem egyszer az az eset, hogy hivatalos kötelessége teljesítése közben az ügyfelek oly okiratokat mutattak be, melyek nyelvét az illető királyi körjegyző vagy nem érti vagy azon nyelveken nincs joga okiratokat felvenni, hitelesíteni.

Tudom jól, hogy eddig mindnyájan rendszeren azon gyakorlatot követtük, hogy ezen okmányokat hiteles fordítás céljából elküldöttük az ország különböző részein lakó hiteles tolmácsokhoz.

Tehát olyan munkakört, melyet azon nyelven való okirat felvételi jogositvánnyal bíró valamelyik kartársunk végezhetett volna el, átruháztuk jó szántunkból olyanokra, a kik a körjegyzői kar körén kívül állanak.

Jövedelmekben nem vagyunk annyira gazdagok, hogy ilyen munkakörrel a királyi körjegyzői kar jószántából lemondhasson. Annál kevésbé tehetjük ezt, mert jövedelmünkben itt is, ott is, elvonnak valamit és mert a zugirások és más jogosulatlan beavatkozók ellen, minket a törvényhozás és az igazságügyi kormány meg nem véd.

Kötelessége a körjegyzői karnak, hogy hatás és munkakörét teljes épségében fenntartsa és egymást ebben támogassa, mert úgy sem támogat minket senki.

Arra kérem tehát a kartársakat, hogy közöljék e lapok szerkesztőjével, hogy kinek-kinek, milyen nyelven való okirat felvételi jogositványa van és a szerkesztő ur legyen szives annak idején, ha e jelentések beérkeznek, e lapokban azt közzétenni, hogy fordítások hitelesítése céljából, ha van az illető nyelvre jogositott királyi körjegyző, úgy körjegyző csakis királyi körjegyzőt keresen meg.

Hézag a végrendekezési törvényben.

Irtta: GASZNER BÉLA kir. közjegyző Budapesten.

Átvéve a „Jog“ 4-ik számából.

A „Közjegyzők Lapja“ idei 1. számának „Lapszemle“ rovata azzal a cikkemmel foglalkozik, melyet én a „Jog“ 52. számában „Hézag a végrendekezési törvényben“ czim alatt közöltem.

A jóakaró figyelmet — melyre igénytelen cikkem méltatott — köszönettel fogadom s meglepéssel constatálom, hogy a „Közjegyzők Lapja“ velem abban a fődologban teljesen egyetért, miszerint az a hézag a végrendekezési törvényben, melyre a Jogban irt cikkem reámutatott, tényleg létezik és hogy a „Közjegyzők Lapja“ elfogadja azon általános conclusiomat is, mely szerint csakugyan szükséges ennek a hézagnak kipótlása újabb törvényes rendelkezés által.

Eltérők azonban nézeteink ezen pótlás módozatai tekintetében, mert míg az én cikkem azt czélozza, hogy csupán a végrendekezési törvény módosíttassék, de ez oly alakban történjék meg, melylyel a közjegyzői hatáskör egy eddig nem létezett új alkotás — a közjegyzői szóbeli végrendelet — által új teret nyerjen, kibővítessék és gyarapíttassék, addig a „Közjegyzők Lapja“ szerint a kívánt módosítást:

„...nem egy új különleges állapot — egy új közjegyzői szóbeli végrendelet alkotásában kell keresni, hanem abban, hogy mind a közjegyzői, mind a végrendekezési törvény illető cikkelyei csupán azzal a rendelkezéssel pótolttassanak ki; „a mennyiben (végrendekező, vagy egyéb ügyfél) kézjegyet tenni sem volna képes, az a körülmény az okirat záradékában felemlítendő.“

Emellett azt az állítást is felveti a „Közjegyzők Lapja“, hogy a szóbeli végrendeletnek „elengethetlen“ criteriuma az, hogy írásba foglalva ne legyen.

Be kell vallanom, hogy hosszú közjegyzői életpályám befejtése alatt még soha kinosabb meglepetésben nem részesültem, mint a „közjegyzők“ lapjának azon száraz kijelentése által, hogy nem egy új különleges állapot — egy új közjegyzői szóbeli végrendekezés — lehetőségének törvényesítésére kell törekednünk, hanem — egy „záradéki felemlítést“ kell kivivnunk!

Hogyan? Hát a közjegyzők organuma ellenzi azt

hogy a közjegyzők hatásköre egy új alkotás által kibővítettessék? — és pedig oly új alkotás által, mely — mint a közjegyzői szóbeli végrendelet — kétségtelen nagy fontossággal és nem kevésbé nagy practicus értékkel bírna már csak azért is, mert a közjegyzőnek egy új kiváltságos jogot biztosítana, — a jogkereső közönség azon (bár számra csekély) részének pedig, mely jelenleg ki van zárva attól, hogy végrendekezést alkothasson, — ezt a lehetőséget megadná!

De hiszen: még ha bármi csekély volna is egy ilyen új alkotásnak a „practicus“ előnye, még akkor is inkább kötelezte volna épen a „közjegyzők“ lapját az, hogy az elvért sikra szálljon, nem pedig hogy azt ellenezze. mert szerény nézetem szerint, épen ezen lapnak egyik főfeladatához tartozzék, hogy a közjegyzői hatáskör kibővítésének mindig erős szószólója legyen és különösen ott, ahol e hatáskör fejlesztésének mutatkozik a lehetősége is.

E helyett azonban a „Közjegyzők Lapja“ egy „záradéki felemlítéssel“ meglegszik és azzal kipótolhatónak véli azt a hézagot is, melynek létezését a végrendekezési törvényben maga elismeri.

Ámde ennek a „záradéki felemlítés“-nek sem jogi értelme, sem practicus célja nem lenne, mert a pusztán „záradéki felemlítés“ a felvett iratot sem írásos, sem egyáltalában semminemű végrendeletté nem minősíti, hacsak — mint azt a „Jog“ cikke kívánja — egyuttal a végrendekezési törvénynek az a rendelkezése is a törvényből nem küszöböltetik ki, mely a kézjegyet határozottan követeli; ha pedig ez megtörténik, akkor viszont nincs semmi szükség a „záradéki felemlítés“-re!

Ami már most a „Közjegyzők Lapja“ által feltett azon kategorikus kijelentést illeti, miszerint a szóbeli végrendeletnek „elengethetlen“ criteriuma, hogy írásba foglalva ne legyen, az egyszerűen nem áll, mert maga a végrendekezési törvény és különösen annak a „Közjegyzők Lapja“ által hivatkozott 19. §-a lerontja ezen állítást, amennyiben bizonyos adott esetben egész határozottan fentartja a szóbeli végrendeletnek ezen minőségét akkor is, ha az (részben vagy egészben) írásba le van foglalva.

Ez egész világosan ki van mondva a hivatkozott 19. §-ban ezen szavakkal: „ha az örökhagyó által írásba foglalás végett kijelentett végakarát írásba foglalása be nem fejeztetett (tehát ha

pl. általa aláírva nem lett), akkor az ily módon kijelentett végakarat szóbeli végrendelezésnek . . . tekinthető."

A midőn pedig maga a tételes törvény statuálja azon esetet, melyben az írásba foglalt végrendeletet szóbelinek tekinteni lehet, akkor „elengethetlen” criteriumról szólni nagy merészség.

De egyébként sem áll a „Közjegyzők Lapja” által felállított criterium teoriája, mert nincs az a — legalább némileg fontos — szóbeli végrendelet, mely lelkiismeretes és körültekintő tanúk által azonnal, vagy később pro memoria írásba ne foglaltassék, de azért mégis csak szóbeli végrendelet marad; — sőt más országok törvényei ezt egyenesen tanácsolják is a tanuknak; így pl. az osztr. polg. törvénykönyv 585. §-a, mely a bíróságon kívüli szóbeli végrendeletekről szól és ugyanott azt mondja: „Nem szükséges ugyan, de óvatos, hogy a tanúk együttesen vagy egyenként az emlékezés megkönnyítése végett a végrendelezőnek nyilatkozatát maguk írásba feljegyezzék, vagy hova mielőbb feljegyeztessék.”

De mi több: ugyanazon törvény 588 §-a, mely a bíróság előtt tehető szóbeli végrendelezésről szól, megtagyja, hogy a fél által tett kijelentés jegyzőkönyvbe vétessék, — azaz hogy a szóbeli végrendelet írásba foglaltassék, és bizony még eddig nem akadt — legkevesbbé pedig jogász — aki azt vitatta volna, hogy az ilyenü végrendelet más lenne, mint szóbeli.

Hol marad tehát most már a „Közjegyzők Lapja”-nak elengethetlen criteriuma?

Mindezek folytán a „Jog” 52. számában közzétett, kellőleg megfontolt és úgy hiszem eléggé megokolt nézetemet a „Közjegyzők Lapja” által megczáfoltnak épséggel nem tarthatom.

Adjuk a fennebbi cikket egész terjedelmében és sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy annak csak éppen a legutolsó mondatával értünk egyet, de úgy, hogy azt a fennebbi cikkre vonatkoztatjuk.

Mindenek előtt sajnáljuk, hogy a t. cikkíró urat „hosszu közjegyzői életpályájának befutása alatt” megjegyzéseink részesítették a legkinosabb meglepetésben, hanem azonnal megvigasztalódnak és örömmel tölti el a tudat, hogy van közöt-

tünk olyan is, a kit oly enyhe kellemetlenségek értek élete pályáján, hogy reá nézve megjegyzésünk volt a legkellemetlenebb.

Hanem sajnáljuk, ha tovább is kellemetlen meglepetést okozunk a t. cikkíró urnak, de kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy mi nem úgy fogjuk fel hivatásunkat, mint ha az okvetlen és mindenáron csak az lenne, hogy ha bárki közülünk a hatáskör tágitása tekintetéből is, de nem célszerűt és a nágyközönségnek érdekében nem állót indítványoz is, arra mi meg ne teheszük észrevételünket és akár tartjuk azt helyesnek, akár nem, okvetlen pártoljuk.

Ellenkezőleg, mi helytelenek tartunk minden olyan irányt, a melynél fogva bármely oly akció kezdeményeztessék a közjegyzők részéről, melynek előre bevallott pusztá célja a közjegyzők anyagi érdekének emelése, esetleg még a közönség rovására is.

Mi a legszebb hivatások egyikének tartjuk a közjegyzői állást és meg vagyunk róla győződve, hogy az a közérdekben annyira szükséges és oly jól betölti helyét, hogy annak prosperálását féltetni nem kell, de a mikor ennek a meggyőződésünknek kifejezést adunk, hozzá tesszük azonnal azt is, hogy igen is féltjük intézményünket minden olyan inczidenstől, a mi a közönségben azt a hitet élesztene fel, hogy a közjegyző nem azért van, hogy a közönséget szolgálja és szolgálataiért vegye a díját, hanem arra törekszik, hogy oly közjegyzői munkakört creáljon magának, a miért több jövedelmet élvezhessen.

Nem tudjuk, elég érthetőn fejeztük-e ki magunkat, mert a kérdés nagyon delicat és egészen tárgyilagos akar lenni, távol minden vonatkozástól, de vádoltatván védekeznünk kell és ezzel igazoljuk álláspontunkat.

Különben is megjegyzésünk nem is akadály a munkakör tágitásának, mert véleményünk szerint az „a záradéki felemlítés” a munkakör tágitásának nem akadály, mert ha az a „záradéki felemlítés” elég arra, hogy az írni nem képes felek is írásbeli közvégrendeletet állíthassanak ki, a munkakör kitágítása céljából miért lenne szükséges a „szóbeli közvégrendeletre”, azt felfogni nem tudjuk.

Hát ha az írni nem képes „szóbeli közvégrendeletre” lesz jogositva, többen fognak végrendeletet alkottatni, mintha „írásbeli közvégrendeletre” jogositvák?

A mi pedig a dolog lényegére tett megjegyzéseinket illeti, azt most is teljesen fentartjuk és nem hisszük, hogy a t. czikkiró urnak igaza lenne.

Igenis, mi a szóbeli végrendelet elengedhetlen criteriumának tartjuk, hogy az írásba foglalva ne legyen. De hát értsük meg egymást, hogy ha lehet.

Mi az írásbeli végrendelet?

Az írásbeli végrendelet egy oly okmány, melyben ha a törvény által rendelt formák megtartottak, önmagában bizonyítékul szolgál arra, hogy az örökhagyó annak tartalma szerint tette meg végintézkedéseit, vagyis tanusítja azt, hogy mi volt az örökhagyó végakarathatározása.

És mi a szóbeli végrendelet?

A végrendelezőnek szóbeli nyilatkozata, mely a végrendeleti tanuknak egybehangzó, bíróság előtt tett vallomása által bizonyítottatik.

Tehát az első bizonyíték önmagában, a másik csak akkor lesz bizonyíték, ha a bíróság előtt az összes tanuk által egybehangzóan bevallatik és ott írásba foglaltatik.

Ok nélkül írják azt le a tanuk maguknak, a birói kihallgatás nélkül sohasem lesz bizonyító okmány. Állításunk, igaz voltát nem dönti le czikkiró urnak sem az 1876. XII. törvényczikk 19-dik §-ra, sem pedig az osztrák polgári törvény 588. §-ra tett hivatkozása sem, — és különös, mi a 19-dik §-ból sem tudjuk azt kiolvasni, a mit t. czikkiró ur ír, hogy t. i. „ha az örökhagyó által írásbafoglalás végett kijelentett végakarathatározása be nem fejeztetett (tehát, ha pl. általa aláírva nem lett), akkor az ily módon kijelentett végakarathatározás szóbeli végrendelezésnek . . . tekinthető.“

A világért sincs ott az írva, hanem ez: ha . . . végakarathatározása írásbafoglalva nem lett, vagy írásbafoglalás be nem fejeztetett, vagy . . . akkor az ily módon kijelentett végakarathatározás szóbeli végrendelezésnek csak azon esetben tekintendő, (és nem tekinthető), ha a szóbeli magánvégrendeletek alakai kellei megtartottak és a végrendelező határozottan kinyilatkoztatta, miként az általa tett nyilatkozatot szóbeli végrendeletnek kívánja tekinteni.

Ugy-e bár, ez egészen más, mint a mit a t. czikkiró ur a 19. §-ba belemagyaráz?

És most térjünk át az osztrák polgári törvénykönyvre, ámbar mikor pozitív törvényről van szó és nekünk az esetre határozott törvényünk van, akkor feleslegesnek tartjuk az idegen országokba kalandozni el, hanem hát ha czikkiró urnak úgy tetszik, mi követhetjük.

Itt a kérdés az 1876. XVI. törvényczikk 15. §-ának azon határozott kijelentésével, hogy „a szóbeli végrendelező nyilatkozatának végzésével fejeztetik be“, kétséget kizárólag el van döntve.

Hanem hát lássuk, mit mondanak a külföldi törvények.

Az osztrák polgári törvénykönyv 585. §-a egyebek után igaz, azt mondja, hogy a tanuk együtt vagy külön emlékezés okáért az örökhagyó nyilatkozatát följegyezhetik, de az 586. §-ban ezeket mondja: „A szóbeli végrendelezésnek, hogy érvényes legyen, egyik érdekelt kívánatára, a három tanu hitalatti egybehangzó vallomása, vagy a mennyiben egyik közülök ki nem hallgattatnék, legalább a másik kettő által kell bizonyítottatnia.“

Sem a német birodalmi törvénykönyv, sem a Code, Napoleon, a szóbeli végrendeletet illetően alakban és értelemben, a mint az nálunk és Ausztriában érvényes, nem ismerik. A szóbeli végrendelet mindkét Codexben csak mint kiváltságos végrendelet szerepel.

A német Codex különben megoldotta a t. czikkiró ur által fölvetett kérdést a 2242. §-ban, a mikor azt mondja, hogy:

„ha a végrendelező kinyilatkoztatta, hogy nem képes írni, akkor az ő aláírását ezen nyilatkozatának a jegyzőkönyvbe lettfölvétele pótoija.“

A Code Napoleon 973. §-a pedig ezeket mondja:

„A végrendelet a végrendelező által aláírandó: ha oda nyilatkozik, hogy nem tud vagy nem képes írni, akkor az okirathatározásban világosan megemlítendő, valamint azon ok is, mely őt az aláírásban gátolja.“

Továbbá a 977. §., mikor titkos végrendeletet akar kiállítani az, a ki nem tud írni, ezeket mondja:

„Ha a végrendelező nem tud írni vagy éppen akkor nem képes arra, midőn rendelkezését teszi, akkor — a 976. § értelmében jelen lenni szükséges közjegyző és hat tanu kivül — még egy tanu hivandó meg, ki az okiratot a többi tanuval együtt

írja alá; és megemlítendő azok, a miért etanu hivatott.

A „Pénzügyi Közlöny“ 4 ik számából.

Egyenes adók.

A befizetett, de időközben elemi kár czimén törölt adók után beszedett késedelmi kamatok visszatérítése tárgyában.

1899 évi 3517. szám.

(Körrendelet valamennyi kir. p. ü. igazgatósághoz — a fő- és székvárosi kivételével — és a székes-fővárosi kir. adófelügyelőhez.)

A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 41. §-a szerint azon adózó, a ki a megállapított fizetési határidők letelteig tartozását le nem rója, évi késedelmi kamatot fizet az egész évnegyedre azon összegek után, melyekkel hátralékban maradt. Minthogy pedig az évközben bekövetkezett elemi csapás folytán az évi adótartozás apad s még mielőtt a törlés a kir. p. ü. igazgatóság (székes-fővárosi adófelügyelő) által foganatosíttatnék, az évnegyedi, esetleg az egész évi adó előírás a felszámított késedelmi kamatokkal együtt beszeditik, ily esetekben helye van ugy az adók, mint a késedelmi kamatok aránylagos visszatérítésének, illetőleg a tulfizetések elszámolásának a következő évnegyedi adórészletek javára.

A felhozott esetekre vonatkozólag, a késedelmi kamatok visszatérítése, illetőleg tulfizetésként való elszámolása tekintetében, szolgáljanak zsinórmértékül a következők:

A késedelmi kamatok visszatérítése iránt támasztott igény jogosultságának elbírálásánál az elemi kár bejelentésének időpontjából kell kiindulni. Az elemi csapás czimén adóelengedés tárgyát képező föld és házadó ugyanis, az illető évnegyed közepéig rovandó le, mely határidőn túl késedelmi kamat felszámításának van helye.

Minthogy azonban az elemi kár szabályszerű időben való bejelentése az adóbehajtási eljárást felfüggeszti, önként következik, hogy az elemi kár bejelentését követő időben befizetett adók után felszámított késedelmi kamatok, az adóelengedés megállapítása folytán a törlendő adóösszeggel együtt tartozatlan befizetésként jelent-

keznek, ennél fogva aránylagosan visszatérítendő, illetőleg tulfizetésként számolandók el.

Nincs azonban helye a késedelmi kamatok visszatérítésének a törvényszerű időn túl, vagyis az illető évnegyed letelte után befizetett amaz adók után, melyek még az elemi kár bejelentése előtt váltak esedékesekké és az illető évnegyed közepéig le nem rovatk, mert ezen adóösszegek beszédése illetve behajtása a későbbi elemi kár bejelentés miatt nem tétetett függővé, utánuk a késedelmi kamatok jogosan számítottak fel.

Utasítatnak a p. ü. hatóságok, hogy a felmerülő esetekben jelen körrendelet szerint járjanak el.

Budapesten, 1899 évi január hó 18-án.

Az ausztriai közjegyző-egylet VII. közgyűlése határozatilag kimondta a következőket:

1. A közjegyző-jelöltek szerves beolvasztásának a karba kellene megtörténnie a közjegyzői rendtartáshoz hasonló novella által, hogy ekkép a Kremsben, Salzburgban és Krakóban hozott határozatok értelmében közjegyzőjelölt-gyűlések és közjegyző-jelölt-bizottságok teremessenek, melyek hivatva volnának a közjegyzőjelöltek minden ügyeiben és a karnak őket érintő kérdéseiben tanácskozni és határozni.

Ezeknek a bizottságoknak — és pedig körülbelül oly számban, mely az illető kamara negyedrészenek megfelel — a kamara azon ülésein kellene mint szavazatképes tagoknak résztvenniök, a melyek tárgyát jelölt-ügyek képezik, mely ügyekhez a kinevezési javaslatok és képesítések is hozzászámítandók volnának.

2. Az a közjegyzőjelölt, ki időleges betegség, szükséges szabadságidő — mihez az általános védkötelezettség teljesítésére szolgáló szabadságidő is számítandó — vagy saját hibáján kívül beállott időleges állásnélküliség folytán akadályozva van gyakorlatát folytatni, a mennyiben mulasztás vagy rossz szándék terhére fel nem róható, ezen körülmények tartama, de legfőlebb egy év lefolyása alatt a lajstromból ki nem törülhető.

A helyettesítésre nem képes jelöltek által egy évben legfőlebb négy heti időre, a helyettesítésre képes jelöltek által pedig legfőlebb hat hétre igénybe vett s üdülésnek szánt szabadságidő nem vonja maga után a lajstromból való törlést.

Az ily szabadságoknak a lehetőség szerinti engedélyezése a közjegyzőknek a legmelegebben ajánlatik.

3. A felmondási határidő közjegyzők és jelöltek között különös megállapodás hiányában három hóban állapittatik meg.

4. A közjegyzők és jelöltek közt felmerülő, a szolgálati és munkabéri viszonyból származó vitás kérdések egy közjegyzőkből és jelöltekből összeállítandó választott bíróság által az ezen célra alkotandó választott bírósági eljárás szerint felelbezhetlenül döntetnek el.

5. Más igazságszolgáltatási ágakhoz tartozóknak a közjegyzőséghez való átlépésének kérdését illetőleg megállapittatik, hogy a közjegyzőségnél a más igazságszolgáltatási ágakban merített gyakorlatból csak hat évi gyakorlat számitható be.

6. Mindenki, a ki a közjegyzői karba belép, tartozik magát kötelezőleg az aggsági és munkaképtelenségi, esetleg az özvegyi és árva-nyugdíjbiztosításnak alávetni, mi mellett az ebből származó terhek csökkentése végett azon mód, a mely szerint a kivetésnek, a nyugdíjak kifizetésének, mindenkor szüséglethez képest történnie kell, beható mérlegelésnek tárgyává teendő.

Kinevezések: Az igazságügyminister kinevezte dr. Halász Akos budapesti kir. közjegyzői helyettest Maros-Ilyére, dr. Bonts Gyula aradi kir. közjegyzői jelöltet Vajda-Hunyadra, Hász Sándor budapesti gyakorló ügyvédet Battonyára és ifj. Demkó Pál nagybecskereki gyakorló ügyvédet Dévára kir. közjegyzőkké. Jeszenszky Dezső budapesti IV. és Jeszenszky István budapesti X. kerületi kir. közjegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

Szerkesztői üzenet. Lapunkat január 1-től küldjük mindenik kartársunknak, azonban ingyen április 1-től kezdve csak az egyleti tagok fogják kapni, kérjük azért t. kartársainkat, hogy ha a lapot megkapni óhajtják, még e hó folyamán előfizetni méltóztassanak.

KÖZJEGYZŐK LAPJA

Szerkeszti SCHILLING RUDOLF, budapesti kir. közjegyző.

KIADJA A MAGYARORSZÁGI KIRÁLYI KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, fél évre 3 frt.	Megjelenik havonkint 2-szer	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Váci-körút 19.

TARTALOM: A tisztelt kartársakhoz. — A közjegyzői levéltárak kiselejtezése. — Érvényes-e a vak által, közjegyzői hitelesítésével kiállított magánokirat. *J. G.* — Pár szó „az örökbecskereki szerződés” című cikkhez. *Dr. Kenessey Ferencz*, veszprémi kir. közjegyző-helyettes. — A közjegyző s helyettese működésének kérdéséhez. *Irta: Bésán Mihály*, ungvári kir. közjegyző.

A tisztelt kartársakhoz.

A nyugdíj-intézet kérdéséhez még eddig kérésünkre csak négyen válaszoltak. Kettő megjegyzés nélkül helyesli, egy elejtendőnek véli a bélyegelésre vonatkozó indítványt, a másik a 100 forint beiratási díj irántit, 260-an még nem válaszoltak.

Szépen kérjük kartársainkat, legyenek szivesek csak annyit válaszolni, hogy akarják-e a megkezdett akció folytatását vagy nem? Hisz egy 2 krajczáros levelező-lapra kiírni e pár szót nem olyan nagy dolog. Az időért pedig, a mi minden nap eltelik, igazán kár. Azért, mert eltelt 24 év nyugdíj-intézet nélkül, még nem következik, hogy minden további nap elvesztése ne lenne valóban pótolhatlan veszteség.

Az előfizetés iránt tett felhívásunk is siker nélkül maradt, azért ez az utolsó szám, a melyet kapni fognak azok a kartársaink, a kik sem az egyletnek nem tagjai, sem a lapra nem fizettek elő.

A kamarák elnökeihez intézett kérésünkre csak három válasz érkezett eddig; legyen szabad kérésünk teljesítését e helyütt megsürgetni.

Szerkesztő.

A közjegyzői levéltárak kiselejtezése.

Néhány évvel ezelőtt felmerült már egyletünk körében a közjegyzői levéltárak kiselejtezésének szükségessége, és én ugy emlékszem, hogy e tárgyban bizonyos javaslat discussió tárgyát is